

[Wilhelm]

agitation, sagde man, og det blev han dømt for. Det var – det siger man altid, det talte vi også om forleden – uden nogen som helst kunstnerisk værdi, så ud af røret med det. Det kunne man tage at begynde med.

Og så til det, der var det væsentligste punkt her, men som jeg ikke nåede til i første omgang.

Ministeren taler om, at selv jeg dog mener, at vi er på rette vej. Ja, jeg har nævnt, at der inden for visse begrænsede og i snæver forstand kulturpolitiske områder har været nogle fremskridt, men hvis vi ser på hele sammenhængen, også den sammenhæng, ministeren selv nævnte under kulturredegørelsesdebatten i foråret, hvordan er så menneskenes almindelige tilstand og vilkår i dette samfund med fremmedgørelsen, med den manglende identitetsfølelse osv.? Specielt børnene har aldrig været så utrygge, så overflødiggjorte og følt sig så meningsløse i tilværelsen, som de gør i dag. Det kan altså ikke lappes med nogle små fremskridt inden for teater og sådan nogle ting. Det kan nok ikke lappes i det hele taget, uden at det er selve vores samfundsstruktur, vi gør noget ved.

Det, der kommer tættest på inden for det kulturpolitiske område, er det, hr. Bernhard Baunsgaard har fat i. Det er noget, hvor man virker selv og på egne præmisser. »Kulturens Børn«s udgivere bringer i forordet et visionært citat af tidligere kulturminister Niels Matthiasen, hvor han bl.a. siger, at der må afsættes tilstrækkelig store beløb på åbne konti i kommunal-, amts- og statsbudgetter, forbeholdt »kulturprojekter planlagt eller udført af børn.« Jeg mener, at det er det vigtigste, der er at sige om kulturpolitik, når det drejer sig om børn, for uden den slags muligheder nedbryder vi simpelt hen børns udfoldelsesevner, og så opdrager vi dem til rollen som konsumenter, intet andet. Med hensyn til alt det andet, vi taler om: tilbuddene, teater og film, bøger på biblioteket osv., er og bliver det konsumentrollen, vi opdrager dem til.

Vi finder derfor, det er vigtigere end alle de traditionelle tilbud, der opfatter børnene som modtagere eller som forbrugere, at der skabes muligheder for børns egen planlægning og udførelse af kulturprojekter. Det er det, der er nævnt – jeg håber: også med et reelt indhold – i tredje afsnit af den fælles dagsorden, fru Birte Weiss fremsatte her.

Det kan, for at blive mere konkret, ske ved oprettelse af filmværksteder for børn. Det kan ske ved at udbygge børnebibliotekerne, så de efterhånden også kommer til at omfatte videoudstyr og en elementær vejledning i, hvordan man bruger den slags, og lydbåndoptagere. Det kan ske ved, at mindst ét, helst flere af de kommende forsøg med lokalradio og -TV reserveres til rene børnestationer. De forsøg skal alligevel laves. Hvorfor så ikke benytte lejligheden til at eksperimentere også på det plan? Det kunne også ske – endnu mere decentralt – ved at styrke de kreative fag i skolen og måske underbygge dem ved fast tilbagevendende at lave en årlig udstilling, altså noget i retning af Næstvedprojektet. Men hvorfor kun i Næstved? Hvorfor ikke gøre det generelt som noget, hvor man årligt fremviser børnenes arbejder i ord og billede, musik, papir, ler osv., snakker med forældrene og i øvrigt områdets beboere om udstillingen, finder repræsentative ting frem og laver vandrestillinger i hele landet, viser noget af det i TV, øger interessen for den side af skolearbejdet?

Desuden er der selvfølgelig Børneavisen, som er et udtryk for, at børnene selv kan komme til orde. Og så er der aktivitetshuse, som efter vores mening ikke specielt skal være for børnene, men som opfylder et behov hos alle befolkningsgrupper.

Det er i virkeligheden de eneste af de børnekulturelle forslag, der går i retning af noget selvvirksomhed, noget, hvor man selv føler, man har fingrene med, og hvor man derfor modvirker de tendenser, som kulturministeren i foråret var klar over er meget farlige og meget latente og efterhånden meget trykkelige, og som jeg tror rammer børnene i endnu højere grad, end de rammer de voksne, vi hovedsageligt talte om i foråret.

(Kort bemærkning).

Annelise Godfredsen (KF):

Jeg vil gerne sige til hr. Wilhelm, at der trods alt er nogle dimensioner, som hr. Wilhelm ikke har øjnene åbne for. Det konservative folkeparti har altid yret interesse for eksperimenterende teater, og vi har heller ikke noget imod børneteater. Der findes meget børneteater, vi finder er udmærket. Men det, vi har udtalt, og det vi mener, er, at der